

KLIMA- OG
FORURENSNINGS-
DIREKTORATET

Dynea AS
Postboks 160
2001 Lillestrøm

Klima- og forurensningsdirektoratet
Postboks 8100 Dep, 0032 Oslo
Besøksadresse: Strømsveien 96

Telefon: 22 57 34 00
Telefaks: 22 67 67 06
E-post: postmottak@klif.no
Internett: www.klif.no

Dato: 26.03.2010

Vår ref.: 2006/86 405.14

Deres ref.:

Saksbehandler: Lars Petter Bingham, telefon: 22573480

Vedtak om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp i 2009 for Dynea AS

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp. Vi har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge til grunn innrapporterte utslippstall når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Dynea AS har i 2009 hatt et kvotepliktig utslipp på 8388 tonn CO₂.

Klima- og forurensningsdirektoratet ber Dynea vurdere hvorvidt usikkerhetsbidrag fra kalibrering og evt. andre manglende usikkerhetsbidrag er inkludert i beregningene og at dette forholdet ved neste års rapportering. Videre ber vi om at oppsettet for beregning av usikkerhet i karboninnhold endres slik at den samlede usikkerheten i karboninnholdet kommer eksplisitt fram.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

-----

1. Sakens bakgrunn

Vi viser til tillatelse til kvotepliktige utslipp av CO₂ av 15. mars 2005, med senere endringer, utslippsrapport innlevert 23. februar 2010 og senere korrespondanse.

Kvotepliktige virksomheter skal rapportere sine utslipp av CO₂ innen 1. mars året etter at utslippene fant sted. Dette følger av lov 17. desember 2004 nr. 99 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteloven) § 16 første ledd og tillatelse til kvotepliktige utslipp punkt 4. Nærmere regler om rapporteringen, herunder regler om hva som skal rapporteres og hvordan utslippene skal beregnes eller måles, er gitt i forskrift 23.

desember 2004 nr. 1851 om kvoteplikt og handel med kvoter for utslipp av klimagasser (klimakvoteforskriften) kapittel 2 med vedlegg.

Klima- og forurensningsdirektoratet kontrollerer og godkjenner den enkelte kvotepliktiges rapportering av CO₂-utslipp, i henhold til klimakvoteloven § 17.

Virksomheten var gjenstand for inspeksjon 24. november 2009, jf inspeksjonsrapport med rapportnummer 2009.137.I SFT. Det ble gitt et avvik på manglende årlig kontroll av målere på leverandørens tankbiler for å beregne fakturerte mengder av aktivitetsdata for fyringsolje. Dynea har som et ledd i oppfølgingen fra inspeksjonen dokumentert at årlig kontroll av den aktuelle måleren er gjennomført. Forholdet ble dokumentert i brev av 29. januar 2010.

2. Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering

Overholdelse av fristen for innlevering av utslippsrapport

Dynea AS, heretter omtalt som Dynea, sendte inn utslippsrapport for bedrifter med kvotepliktige utslipp av CO₂ den 23. februar 2010, som er innen fristen.

Vurdering av kvotepliktige CO₂-utslipp

Kvoteplikt

Kvoteplikten for Dynea er knyttet til bedriftens energianlegg. For en nærmere presisering av kvotepliktens omfang vises det til vedtak om tillatelse til kvotepliktige utslipp av 15. mars 2005, sist endret 28. januar 2009.

Kilder til kvotepliktige utslipp

Bedriften har i 2009 hatt kvotepliktige utslipp fra følgende kildestrømmer:

Kildestrøm-nummer	Råvare/produkt	Utslippskilde
1	Produsert mengde formalin ¹	Prosessgass
2	Metanol i produkt (formalin) ¹	Prosessgass
3	Forbrukt mengde metanol ¹	prosessgass
4	Fyringsolje FSD destilat	Kjel 1, 3, 4 og 5.
5	Fyringsolje nr. 1	Tørkeanlegg 4
6	Diesel ²	Aggregat

¹ Kildestrømmene 1, 2 og 3 inngår i en massebalanse for å beregne utslippet fra forbrenning av prosessgass til energiformål. Disse tre kildestrømmene representerer derfor en enkelt utslippskilde.

² Disse kildestrømmene inngår ikke i tillatelse til kvotepliktig utslipp, sist endret 28. januar 2009. Klima- og forurensningsdirektoratet er imidlertid gjort oppmerksom på disse kildestrømmene i søknad om endring av tillatelse av 11. februar 2009, og vil endre tillatelsen for å inkludere disse kildestrømmene.

7	Propan ²	Øvelser
---	---------------------	---------

For utslipp av CO₂ fra kildestrøm 5, 6 og 7 er det ikke stilt krav til metode for beregning av utslippet, såfremt utslippet fra disse kildestrømmene er mindre enn eller lik 1000 tonn. Utslippet fra kildestrøm 5 utgjorde 102,3 tonn i 2009. Fra kildestrøm 6 utgjorde utslippene 3,7 tonn, mens de fra kildestrøm 7 utgjorde 0,07 tonn. Til sammen utgjorde kildestrøm 5, 6 og 7 106,1 tonn.

Det rapporterte utslippet fra disse kildestrømmene fremgår nedenfor, under Klima- og forurensningsdirektoratets vurdering av de kvotepliktige utslippene.

Vurdering av aktivitetsdata

Dynea har rapportert aktivitetsdata og usikkerhet i beregning av aktivitetsdata. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i beregning av aktivitetsdata som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1/2	Produsert mengde formalin ³	50 602 tonn	7,5 %	0,24 %
3	Forbrukt mengde metanol	31 934 tonn	7,5 %	0,11 %
4	Fyringsolje FSD destilat	1 087 tonn	5 %	0,01 %

For kildestrøm 1, 2 og 3 har bedriften kontinuerlige målere, og aktivitetsdata er beregnet på bakgrunn av avlesning av målerne. Det største bidraget til usikkerhet ved bestemmelse av aktivitetsdata for disse kildestrømmene er måleusikkerheten i de kontinuerlige målerne. I tillegg kommer usikkerhetsbidrag fra drift, vedlikehold og kalibrering. Klima- og forurensningsdirektoratet forutsetter at nødvendig vedlikehold på målerne er gjennomført og at kalibrering er gjort i henhold til kravene i tillatelsen, og at bidragene til usikkerhet forbundet med det dermed reduseres til et minimum. I inspeksjonsrapporten fra inspeksjonen som ble gjennomført ved Dynea 24. november 2009 er det beskrevet at rutiner for kalibrering av massemålerne for formalin og metanol er tatt inn i bedriftens internkontrollsystem. Videre vises det til en planlagt ombygging i desember 2009 som skal gjøre det mulig å kalibrere målerne samtidig som det er full drift i produksjonen. For kildestrøm 4 er det benyttet fakturagrunnlag fra leverandør som underlag for beregning av aktivitetsdata, hvilket er i tråd med tillatelsen.

Klima- og forurensningsdirektoratet vurderer at aktivitetsdata er beregnet på tilfredsstillende måte. Det er imidlertid ikke godt nok beskrevet hvor input-data til usikkerhetsberegningene kommer fra, hvorvidt usikkerhetselementet kun er usikkerhet i

³ Totalmengde inkludert vann

måleinstrumenter eller om også usikkerhetsbidrag i forbindelse med kalibrering er inkludert. Vi understreker at bedriftens usikkerhetsberegninger skal omfatte de usikkerhetsbidrag som er relevante for den kombinerte usikkerheten, og at bedriftens vurderinger av usikkerhetsbidragene, herunder aktuelle beregninger, skal dokumenteres. Klima- og forurensningsdirektoratet ber Dynea vurdere hvorvidt usikkerhetsbidrag fra kalibrering og evt. andre manglende usikkerhetsbidrag er inkludert i beregningene og dersom det er aktuelt, utbedre dette forholdet ved neste års rapportering.

Vurdering av faktorer

For kildestrøm 4 har bedriften, i tråd med tillatelsen, benyttet standard utslippsfaktor og standard oksidasjonsfaktor ved beregningen av det kvotepliktige utslippet.

For kildestrøm 1, 2 og 3 kreves det i tillatelsen at det benyttes bedriftsspesifikt karboninnhold ved beregningen av det kvotepliktige utslippet. Dynea har rapportert karboninnhold og usikkerhet i karboninnholdet for disse kildestrømmene. I 2009 produserte bedriften formalin med en konsentrasjon på 51,9 % som gjennomsnitt gjennom året. Det betyr at formalinen inneholdt 51,9 % ren formalin (CH₂O). Derne består formalinløsningen av 47,1 % vann, 0,9 % metanol (CH₃OH) og mindre enn 0,1 % maursyre (HCOOH). For å bestemme karboninnholdet i formalinløsningen må dermed andelen av ren formalin, maursyre og metanol være bestemt. Tabellen nedenfor viser karboninnholdet i formalinløsningen, dvs. formalin type 51,9 % som kildestrøm 1 og 2. Bestanddelene i formalinløsningen vises som delmengder av kildestrøm 1 og 2. De rapporterte dataene fremgår i tabellen nedenfor. Der fremgår også kravet til usikkerhet i faktoren som er stilt i tillatelsen.

Kildestrømnr	Kildestrøm	Bedrifts-spesifikt karboninnhold	Karboninnhold [tonn]	Usikkerhetskrav	Rapportert usikkerhet
1 og 2	Produsert mengde formalin 51,9 %	21,1 %	10 692	2,5 %	0,24 %
Andel av 1/2	Formalin	40 %	10 511	2,5 %	0,10 %
Andel av 1/2	Metanol	37,5 %	179	2,5 %	0,15 %
Andel av 1/2	Maursyre	26,1 %	2	2,5 %	0,10 %
3	Forbrukt mengde metanol	37,5 %	11 975	2,5 %	0,11 %

Karboninnholdet i metanol bestemmes ut fra støkiometrisk faktor for innholdet av karbon i metanolen. Hele bidraget til usikkerhet ved bestemmelse av karboninnhold kommer derfor fra bestemmelsen av mengden metanol som er benyttet. For formalin bestemmes andelen av bestanddelene i formalinen ved analyser i Dyneas laboratorium. Det utføres analyser av formalinen hvert døgn. Det gjenværende bidraget til usikkerhet ved bestemmelse av karboninnholdet kommer fra bestemmelse av mengden karbon som følger av mengden aktivitetsdata av formalin. For dette bidraget vises det til oppfølgingspunktet under vurdering av aktivitetsdata. Bidraget fra analysen av sammensetningen av formalinen kommer ikke eksplisitt fram av usikkerhetsbudsjettet Dynea har vedlagt.

Klima- og forurensningsdirektoratet ber om at beregningen endres slik at dette fremkommer eksplisitt og beregnes inn i usikkerheten for bestemmelse av karboninnholdet samlet. Det er viktig at samlet usikkerhet ved bestemmelse av karboninnhold framgår tydelig av beregningene.

Dynea har benyttet bedriftens eget laboratorium for analyser av karboninnhold av kildestrømmene 1 og 2. Laboratoriet er ikke akkreditert. Bedriften har krav om at laboratoriet skal inngå i et system for systematisk sammenligning med et akkreditert laboratorium. Dynea har deltatt i NIVA sitt ringtestprogram for pH-målinger. Resultatene fra sammenligningsanalysene viser at Dynea sine pH-målinger systematisk ligger noe høyt. pH-målinger inngår imidlertid ikke i noen av beregningene som leder til kvotepliktig utslipp, og resultatene fra sammenligningsanalysene har dermed begrenset verdi i denne sammenheng. Likevel kan resultatene gi et bilde av kvaliteten til analysene ved Dynea sammenlignet med andre. Dynea har ikke funnet sammenligningsprogram som er aktuelle for de relevante parametrene formalin og metanol, hvilket det er vist til i brev av 27. april 2009, e-post av 24. juni 2008 og øvrig korrespondence om saken.

Bedriften har lagt til grunn standard oksidasjonsfaktor ved beregning av utslippene fra kildestrøm 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7.

Klima- og forurensningsdirektoratet anser at karboninnholdet er bestemt på tilfredsstillende vis.

Kvotepliktig utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet finner å kunne legge bedriftens rapporterte aktivitetsdata og faktorer til grunn ved beregning av bedriftens kvotepliktige klimagassutslipp.

Dette gir følgende kvotepliktige utslipp i 2009:

Kildestrømnr	Kildestrøm	Aktivitetsdata	Karboninnhold/ utslippsfaktor	Kvotepliktig utslipp (tonn CO₂)
1/2	Produsert mengde formalin	50 602 tonn	10 692 tonn C	
3	Forbrukt mengde metanol	31 934 tonn	11 975 tonn C	4704,8 tonn ⁴
4	Fyringsolje FSD destillat	1 086,7 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn olje	3 445,0 tonn

⁴ Utslippet framkommer ved å subtrahere karboninnholdet i kildestrøm 1 og 2 fra karboninnholdet i kildestrøm 3. Differansen multipliseres med faktoren for rent karbon på 3,667 for å få CO₂-utslippet i tonn.

5	Fyringsolje nr. 1			234,1 tonn
6	Diesel	1,2 tonn	3,17 tonn CO ₂ /tonn olje	3,7 tonn
7	Gass	0,02 tonn	3,00	0,1 tonn
Totalt kvotepliktige utslipp				8387,7 tonn

Ved beregning av det kvotepliktige utslippet er det benyttet desimaler som ikke fremgår av tabellen.

Klima- og forurensningsdirektoratet påpeker at dersom virksomheten ved rapporteringen har gitt feilaktig opplysninger om forhold som kan påvirke utslippstallet, vil dette kunne føre til brudd på oppgjørsplikten etter klimakvoteloven § 13. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for ileggelse av overtredelsesgebyr tilsvarende 100 euro for hvert tonn rapporteringspliktig utslipp som det ikke leveres inn kvoter for, jf klimakvoteloven § 21.

Vurdering av ikke-kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått det bedriften har rapportert av ikke-kvotepliktige utslipp fra forbrenning av farlig avfall eller avfall belagt med sluttbehandlingsavgift.

I forbindelse med gjennomgang av disse dataene har Klima- og forurensningsdirektoratet intet å bemerke.

Bedriften har i 2009 hatt følgende utslipp av CO₂ som ikke er kvotepliktige:

Kilde	Energivare	Aktivitetsdata (tonn)	Utslippsfaktor (tonn CO₂/tonn energivare)	Utslipp som ikke er kvotepliktig (tonn CO₂)
Kjeler	Farlig avfall	842 tonn	1,28	1 078
Totale ikke-kvotepliktige utslipp				1 078

Det er benyttet en oksidasjonsfaktor på 1.

3. Vedtak om godkjenning av kvotepliktige utslipp

Klima- og forurensningsdirektoratet har gjennomgått den innsendte rapporten og finner å kunne legge innrapporterte utslippstall til grunn når kvoteplikten skal gjøres opp 30. april 2010. Bedriften har hatt et kvotepliktig utslipp på 8 388 tonn CO₂ i 2009. Vedtaket om godkjenning av rapport om kvotepliktige utslipp er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

4. Oppgjør av kvoteplikten

Innen 30. april 2010 må alle kvotepliktige virksomheter overføre det antall kvoter som svarer til virksomhetens verifiserte, kvotepliktige utslipp i 2009 til Statens oppgjørskonto i kvoteregisteret, jf. § 13 i klimakvoteloven. For Dynea innebærer dette at 8 388 kvoter skal overføres fra bedriftens driftskonto i kvoteregisteret til Statens oppgjørskonto. Vi har registrert bedriftens verifiserte, kvotepliktige utslippstall i kvoteregisteret. Se punkt 4.5.3 i kvoteregisterets brukermanual for mer informasjon. Brukermanualen kan lastes ned fra kvoteregister.no. Vi gjør oppmerksom på at manglende overholdelse av fristen 30. april vil føre til at virksomheten ilegges et overtredelsesgebyr på 100 euro pr kvote som ikke er innlevert. Vi gjør også oppmerksom på at det i år ikke er mulig å innlevere kvoter til oppgjør før 19. april. Dette skyldes begrensninger fra EUs registersystem.

5. Gebyr

Klima- og forurensningsdirektoratets behandling og godkjenning av utslippsrapporten er omfattet av en gebyrordning, jf. § 5-5 i klimakvoteforskriften. Basert på vår ressursbruk i forbindelse med behandling og godkjenning av rapporten er det fastsatt en gebyrsats etter middels gebyrklasse. Bedriften skal derfor betale et gebyr på kr. 22 000,-.

Faktura vil bli ettersendt.

6. Klage

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra underretning om vedtak er kommet fram eller fra vedkommende fikk eller burde skaffet seg kjennskap til vedtaket. En eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Klima- og forurensningsdirektoratet.

En eventuell klage fører ikke automatisk til at godkjenningen av den kvotepliktige utslippsrapporten ikke skal legges til grunn ved oppgjør av kvoteplikten 30. april 2010.

Opplysninger om saksbehandlingsregler og andre regler av betydning for saken vil vi kunne gi på forespørsel.

7. Oppsummering

Klima- og forurensningsdirektoratet godkjenner Dynea sin rapport om kvotepliktige utslipp i 2009. Vedtaket er hjemlet i klimakvoteloven § 17 første ledd.

Klima- og forurensningsdirektoratet ber Dynea vurdere hvorvidt usikkerhetsbidrag fra kalibrering og evt. andre manglende usikkerhetsbidrag er inkludert i beregningene og dersom det er aktuelt, utbedre dette forholdet ved neste års rapportering. Videre ber vi om at oppsettet for beregning av usikkerhet i karboninnhold endres slik at den samlede usikkerheten i karboninnholdet kommer eksplisitt fram.

Dynea ilegges et gebyr på kr 22 000,- for Klima- og forurensningsdirektoratets behandling av utslippsrapporten.

Vedtaket om godkjenning av rapport, herunder også fastsettelse av gebyrsats, kan påklages til Miljøverndepartementet.

Med hilsen

Erling Espolin Johnson
prosjektleder

Lars Petter Bingham
senioringeniør

Kopi til:

Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Postboks 8111 Dep, 0032 Oslo
Skedsmo kommune, Postboks 313, 2001 Lillestrøm